

ЗВІТ

за результатами публічного громадського обговорення проєкту наказу МВС «Про затвердження Змін до Інструкції про порядок утримання іноземців та осіб без громадянства в пунктах тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні»

Відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 996, проєкт наказу МВС «Про затвердження Змін до Інструкції про порядок утримання іноземців та осіб без громадянства в пунктах тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні» (далі – Проєкт) та інформаційне повідомлення про оприлюднення зазначеного Проєкту було розміщене в рубриці «Консультації з громадськістю» офіційного веб-сайту ДМС та для проведення громадських обговорень.

Оголошення про проведення публічного громадського обговорення розміщено на офіційному веб-сайті ДМС за посиланням: <https://dmsu.gov.ua/diyalnist/konsultaczij-z-gromadskistyuu/gromadske-obgovorennya/proekt-postanovi-kabinetu-ministriv-ukrajni-pro-vnesennya-zmin-do-tipovogo-polozhennya-pro-punkt-timchasovogo-perebuvannya-inozemcziv-ta-osib-bez-gromadyanstva.html>.

До обговорення запрошувались представники юридичних і фізичних осіб, їх письмові пропозиції та зауваження до Проєкту приймалися з 25 лютого 2021 року до 12 березня 2021 року на поштову адресу – 01001, м. Київ, вул. Володимирська, 9, Державна міграційна служба України та на електронну адресу: rybalko@dmsu.gov.ua.

Під час проведення громадського обговорення Проєкту за участі Громадської організації «Десяте квітня», Міжнародного фонду охорони здоров'я та навколишнього середовища «Реґіон Карпат» «НЕЕКА», Благодійної організації Благодійний фонд «Право на захист» висловлено наступні пропозиції.

ГО «Десяте квітня»

До пункту 25 розділу II щодо порядку видачі іноземцям та особам без громадянства власних мобільних телефонів, яку не враховано, оскільки не є предметом розгляду даного Проєкту.

До пункту 31 розділу II щодо розміщення в житлових будівлях, де проживають іноземці та особи без громадянства, бланків заяв про визнання особою без громадянства, яку не враховано.

Пунктом 4 Порядку розгляду заяв про визнання особою без громадянства, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 317 «Про деякі питання визнання особою без громадянства» передбачено, що заява про визнання особою без громадянства та додані до неї документи

подаються заявником або його законним представником особисто територіальному органу/територіальному підрозділу ДМС за місцем проживання особи. З огляду на це, особа яка перебуває в пункті тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні (далі - ПТП), права на подачу заяви про визнання особою без громадянства не має.

До пункту 6 розділу III щодо необхідності проведення повторних опитувань іноземців та осіб без громадянства, в порядку, визначеному в пунктах № 3,4 цього розділу.

Пропозицію враховано частково, в частині щодо залучення перекладача при проведенні повторного опитування.

Порядок проведення повторного опитування, його черговість, узагальнення результатів та ін., визначено в пункті 6 розділу III Проекту.

До першого та другого абзаців пункту 14 розділу III щодо надання можливості звернення іноземця або особи без громадянства, під час перебування в ПТП, із заявою про визнання особою без громадянства, яку не враховано.

Пунктом 4 Порядку розгляду заяв про визнання особою без громадянства, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 317 «Про деякі питання визнання особою без громадянства» передбачено, що заява про визнання особою без громадянства та додані до неї документи подаються заявником або його законним представником особисто територіальному органу/територіальному підрозділу ДМС за місцем проживання особи.

З огляду на це, особа яка перебуває в ПТП права на подачу заяви про визнання особою без громадянства не має.

До абзаців 4, 5, 6 пункту 14 розділу III щодо визначення додаткової категорії осіб «особа без громадянства», яка перебуває в ПТП, яку не враховано, оскільки не є предметом розгляду даного Проекту.

Проект не передбачає внесення змін до абзаців 4, 5, 6 пункту 14 розділу III.

До пункту 2 розділу IV щодо надання можливості іноземцям та особам без громадянства вільно переміщатися в рамках визначеної території, зокрема, в денний час без обмежень перебувати на свіжому повітрі, користуватися спортивними кімнатами, майданчиками, снарядами та спеціальними майданчиками для паління.

Пропозицію не враховано, оскільки запропонований порядок передбачено нормативно - правовими актами та Проектом.

Так, відповідно до підпункту 1 пункту 10 Типового положення про пункт тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно

перебувають в Україні, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 р. № 1110 (далі – Положення), іноземці та особи без громадянства, які утримуються в пункті тимчасового перебування можуть вільно пересуватися в межах пункту тимчасового перебування, визначених його адміністрацією.

Згідно з пунктом 12 Положення, іноземці та особи без громадянства, які утримуються в пункті тимчасового перебування зобов'язані дотримуватися установлених правил внутрішнього розпорядку.

У пункті 19 розділу IV Інструкції про порядок утримання іноземців та осіб без громадянства в пунктах тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні, затвердженої наказом МВС від 29.02.2016 № 141 (далі – Інструкція) зазначено, що в ПТПІ іноземцям та особам без громадянства дозволяється куріння тютюнових виробів у спеціально відведених для цього місцях.

У пункті 29 розділу IV Проекту передбачено, що в ПТПІ іноземцям та особам без громадянства створюються належні умови для прогулянок на свіжому повітрі упродовж двох годин щодня.

Згідно з пунктом 30 розділу IV Інструкції, прогулянки іноземців та осіб без громадянства відбуваються на прогулянковій території щоденно, у час передбачений розпорядком дня.

Згідно з пунктом 33 розділу IV Проекту, іноземці та особи без громадянства можуть займатися неконтактними видами спорту на облаштованих спортивних майданчиках.

До пункту 40 розділу IV щодо забезпечення харчуванням іноземців та осіб без громадянства відповідно до їхнього письмового запиту, яку не враховано, оскільки не є предметом розгляду даного Проекту.

До абзацу першого пункту 60 розділу IV щодо виключення надання можливості іноземцям та особам без громадянства для здійснення міжміського та міжнародного телефонного зв'язку за власні кошти, яку не враховано.

Відсутність можливості здійснення міжміського та міжнародного телефонного зв'язку порушить право іноземців та осіб без громадянства на спілкування з близькими та родичами та іншими особами, у тому числі у доступу до правової допомоги.

До абзацу другого пункту 60 розділу IV щодо надання розміщених в ПТПІ особі можливості для здійснення телефонної розмови за рахунок ПТПІ, якщо така особа не має власного мобільного телефону та коштів, яку враховано.

До пункту 62 розділу IV щодо залучення іноземців та осіб без громадянства, які утримуються в ПТПІ до трудової діяльності.

Пропозицію не враховано. Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2020 р. № 1334 «Про внесення змін до Типового

положення про пункт тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні» положення щодо трудової діяльності іноземців та осіб без громадянства, які утримуються в ПТІІІ скасовано, оскільки не відповідає вимогам законодавства про працю.

До пункту 10 розділу V щодо проведення медичного огляду, на вимогу особи, іншим медичним працівником відповідної статі, яку враховано.

До абзацу 5 пункту 4 розділу VII щодо заміни слів «родичі або земляки» словами «родичі або представники національної, етнічної, чи релігійної спільноти, до якої належить особа, якщо особа прямо заявляє про бажання передати таким спільнотам інформацію про своє перебування в ПТІІІ».

Пропозицію не враховано. Запропонована редакція не передбачає повного переліку категорій осіб, які можуть мати побачення з особою, яка утримується в ПТІІІ.

У абзаці шостому пункту 4 розділу VII Інструкції передбачено, що «інші особи» включаючи, у тому числі родичів, представників спільноти та інших осіб, які звернулися із заявою про надання дозволу на побачення, можуть зустрічатися з іноземцем або особою без громадянства. З огляду на це абзац 5 пункту 4 розділу VII Інструкції потребує виключення.

До пункту 7 розділу VII щодо проведення побачення із забезпеченням конфіденційності спілкування, яку враховано.

До абзацу першого пункту 2 розділу X щодо передачі іноземців та осіб без громадянства, з метою доставки до адміністративного суду для оскарження рішення органу ДМС про відмову в прийнятті заяви про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, оформленні документів для вирішення питання щодо визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, рішення про відмову у визнанні біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, чи рішення про відмову у визнанні особою без громадянства, яку враховано.

До пункту 2 розділу X щодо доповнення його новим абзацом такого змісту: «Дане повідомлення заздалегідь надається іноземцю або особі без громадянства, якому надається розумно достатній час для повідомлення родичам, адвокатам, правозахисним організаціям, чи представникам національної спільноти про видворення, та можливість оскарження такого видворення».

Пропозицію не враховано. Надсилання письмового повідомлення адміністрації ПТІІІ здійснюється в порядку взаємодії заінтересованого органу та ПТІІІ при виконанні завдань, віднесених до їх компетенції, у тому числі з питань щодо здійснення примусового видворення іноземців та осіб без громадянства, які утримуються в ПТІІІ.

Законодавством передбачено порядок та строки оскарження рішень, у тому числі судових рішень про затримання та примусове видворення за межі України іноземців та осіб без громадянства.

Розміщеним в ПТПП особам забезпечено право на оскарження будь-якого, прийнятого стосовно особи, рішення.

До абзацу першого пункту 5 розділу X щодо звільнення з ПТПП осіб, стосовно яких, органом ДМС чи судом прийнято остаточне рішення за їхньою заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, якщо немає інших підстав для утримання особи в ПТПП, яку враховано.

До пункту 11 розділу X щодо включення категорії осіб, стосовно яких скасовано рішення про затримання або примусове видворення за межі України, або яких до завершення граничного строку перебування у таких пунктах не було примусово видворено за межі України з причин відсутності проїзного документа, транспортного сполучення з країною їх походження чи з інших причин, що не залежать від таких осіб та документування їх довідкою про перебування в ПТПП (додаток 24).

Пропозицію не враховано. У пункті 6 розділу X Проекту передбачено звільнення зазначеної категорії осіб, яка визначена в підпункті 13 пункту 33 Порядку оформлення, видачі, обміну, скасування, пересилання, вилучення, повернення державі, визначення недійсною та знищення посвідки на тимчасове проживання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. № 322 та яким видається довідка про утримання в ПТПП (додаток 22).

Міжнародний фонд охорони здоров'я та навколишнього середовища «Регіон Карпат» «НЄЄКА»

До пункту 31 розділу II щодо розміщення в житлових будівлях, де проживають іноземці та особи без громадянства бланків заяв про визнання особою без громадянства, яку не враховано.

Пунктом 4 Порядку розгляду заяв про визнання особою без громадянства, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 317 «Про деякі питання визнання особою без громадянства» передбачено, що заява про визнання особою без громадянства та додані до неї документи подаються заявником або його законним представником особисто територіальному органу/територіальному підрозділу ДМС за місцем проживання особи. З огляду на це, особа яка перебуває в ПТПП права на подачу заяви про визнання особою без громадянства не має.

До абзацу першого та другого пункту 14 розділу III щодо надання можливості звернення іноземця або особи без громадянства під час

перебування в ПТПІ із заявою про визнання особою без громадянства, яку не враховано.

Пунктом 4 Порядку розгляду заяв про визнання особою без громадянства, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 317 «Про деякі питання визнання особою без громадянства» передбачено, що заява про визнання особою без громадянства та додані до неї документи подаються заявником або його законним представником особисто територіальному органу та територіальному підрозділу ДМС за місцем проживання особи.

З огляду на це, особа яка перебуває в ПТПІ права на подачу заяви про визнання особою без громадянства не має.

До абзаців 4, 5, 6 пункту 14 розділу III щодо передбачення додаткової категорії осіб «особи без громадянства», яка перебуває в ПТПІ, яку не враховано, оскільки це не є предметом розгляду даного Проекту.

Проект не передбачає внесення змін до абзаців 4, 5, 6 пункту 14 розділу III.

До абзацу першого пункту 60 розділу IV щодо виключення можливості для здійснення іноземцями та особами без громадянства міжміського та міжнародного телефонного зв'язку за власні кошти, яку не враховано.

Виключення можливості використання міжміського та міжнародного зв'язку порушує право іноземці в та осіб без громадянства на спілкування з близькими та родичами та іншими особами, у тому числі доступу до правової допомоги.

До абзацу другого пункту 60 розділу IV щодо надання можливості розміщеній в ПТПІ особі здійснювати телефонні розмови за рахунок ПТПІ, якщо така особа не має власного мобільного телефону та коштів, яку враховано.

До пункту 7 розділу VII щодо проведення побачення іноземцями та особами без громадянства, без обмежень у часі впродовж дня, із забезпеченням конфіденційності спілкування та виключення положення, що побачення проводяться відповідно до правил внутрішнього розпорядку і забезпеченням безпеки осіб під час проведення побачення, що здійснюється працівником відповідальним за його проведення.

Ураховано частково, в частині, що побачення проводяться впродовж дня, із забезпеченням конфіденційності спілкування.

Згідно з пунктом 12 Положення, іноземці та особи без громадянства, які утримуються в пункті тимчасового перебування зобов'язані дотримуватися установлених правил внутрішнього розпорядку, якими також передбачено проведення побачень в ПТПІ.

Відповідно до абзацу шостого пункту 4 розділу IV Інструкції, адміністрація ПТПП забезпечує безпеку розміщених іноземців та осіб без громадянства, у тому числі під час проведення побачень.

Згідно з пунктом 3 розділу VIII Інструкції, охорона полягає в забезпеченні безпеки іноземців та осіб без громадянства в ПТПП та поза його межами.

До абзацу першого пункту 2 розділу X щодо доставки до адміністративного суду особи без громадянства, з метою оскарження рішення ДМС про відмову у визнанні особою без громадянства, яку враховано.

До пункту 11 розділу X щодо звільнення з ПТПП осіб, стосовно яких скасовано рішення про затримання або примусове видворення за межі України, або яких до завершення граничного строку перебування у таких пунктах не було примусово видворено за межі України з причин відсутності проїзного документа, транспортного сполучення з країною їх походження чи з інших причин, що не залежать від таких осіб та документування їх довідкою про перебування в ПТПП (додаток 24).

Пропозицію не враховано. У пункті 6 розділу X Проекту передбачено звільнення зазначеної категорії осіб, визначеної в підпункті 13 пункту 33 Порядку оформлення, видачі, обміну, скасування, пересилання, вилучення, повернення державі, визначення недійсною та знищення посвідки на тимчасове проживання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. № 322 та яким видається довідка про утримання в ПТПП (додаток 22).

Благодійний фонд «Право на захист»

До абзацу 5 пункту 4 розділу VII щодо заміни слів «близькі родичі» на слова «родичі або земляки». Пропозицію не враховано оскільки це розширює коло осіб, які можуть зустрічатися із особою, яка утримується в ПТПП.

Запропонованою редакцією обмежено перелік осіб, які можуть мати доступ для побачення з особою, яка утримується в ПТПП.

У абзаці шостому пункту 4 розділу VII Інструкції передбачено, що «інші особи» включаючи, у тому числі родичів, земляків, представників спільноти та інших осіб, які звернулися із заявою про надання дозволу на побачення, можуть зустрічатися з іноземцем або особою без громадянства. З огляду на це абзац 5 пункту 4 розділу VII Інструкції потребує виключення.

До пункту 3 розділу IX щодо доповнення порядку проведення огляду речей осіб, які утримуються в ПТПП: «Перед початком проведення огляду іноземцям та особам без громадянства оголошуються підстави і порядок проведення огляду, пропонується здати речі, які заборонені для використання в ПТПП. Після завершення огляду проводиться опитування осіб, у яких проведено

огляд, на наявність у них скарг і заяв, а також пояснень щодо перебування у них речей, які заборонені для використання в ПТІІ.»

Пропозицію враховано частково, в частині, що перед початком проведення огляду іноземцям та особам без громадянства оголошуються підстави і порядок проведення огляду, пропонується здати речі, які заборонені для використання в ПТІІ.

Опитування осіб, у тому числі у яких проведено огляд, на наявність у них скарг і заяв передбачено пунктом 7 розділу ІХ Інструкції, в якому зазначено, що під час проведення перевірок від іноземців та осіб без громадянства приймаються заяви, скарги. Лікарем здійснюється опитування щодо наявності скарг на стан здоров'я.

До пункту 2 розділу Х щодо доставки до адміністративного суду іноземця або особу без громадянства, з метою оскарження рішення органу ДМС про відмову в оформленні документів для вирішення питання щодо визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту чи рішення ДМС про відмову у визнанні біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, яку враховано.

**Перший заступник Голови
Державної міграційної служби
України**

Наталія НАУМЕНКО